

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอ และสรุปผลการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดจันทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

แบ่งการดำเนินการวิจัย เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการดังนี้

การดำเนินการวิจัยในขั้นนี้ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประชากรคือ เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2551 จำนวน 17 โรงเรียน

โดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละ โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการระดับปฐมวัย จำนวน 1 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 1 คน รวมทั้งรวม 51 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ โดยสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ความชัดเจนและความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ด้วยค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) พบว่าแบบสอบถามด้านการปฏิบัติการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .31 – .87 และด้านปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .22 – .87 (รายละเอียดในภาคผนวก ค) และตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา พบว่ามีค่าความเชื่อมั่น ด้านการปฏิบัติการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี เท่ากับ .95 และด้านปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี เท่ากับ .94

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี

1.3.2 ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นประชากรในการวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.1 สถิติพื้นฐาน

- 1) ความถี่
- 2) ค่าร้อยละ
- 3) ค่าเฉลี่ย
- 4) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.4.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับเนื้อหา (บุญเชิด ภิญ โยอนันตพงษ์. 2545 : 95)

2) ค่าอำนาจจำแนก โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (บุญเชิด ภิญ โยอนันตพงษ์. 2545 : 84)

3) ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, 2545 : 132)

ขั้นที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการดังนี้

การดำเนินการวิจัยในขั้นนี้ เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี โดยเลือกศึกษาเชิงลึกกับโรงเรียนเอกชนที่มีปัญหาหนักที่สุดในกลุ่มโรงเรียนเอกชนจังหวัดจันทบุรี จำนวน 3 โรงเรียน เพื่อใช้เป็นกรณีศึกษามีรายละเอียดการดำเนินงาน แยกนำเสนอเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. สนามวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 สนามวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

โรงเรียนที่ใช้เป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ คือ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรีที่มีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย จำนวน 3 โรงเรียน จากโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2551 จำนวน 17 โรงเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียน คือ เป็นโรงเรียนที่มีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับสูงสุดในห้าอันดับแรก โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย จากการวิจัยขั้นที่ 1 ของการวิจัยครั้งนี้ และเป็นโรงเรียนที่ยินดีให้ความร่วมมือ

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะใช้ชื่อสมมุติ สำหรับโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียน

สำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของแต่ละโรงเรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการระดับปฐมวัย และครูผู้สอนระดับปฐมวัย

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี จำนวนตาม 7 ด้าน (รายละเอียดในภาคผนวก)

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลภาคสนาม ขั้นตอนในการเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 3 ระยะ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

2.3.1 เป็นการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่สนามวิจัย เพื่อเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของชุมชนและโรงเรียนจากเอกสารต่าง ๆ

2.3.2 เข้าพบผู้บริหารเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยเปิดเผยตัวตนของผู้วิจัยในฐานะของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เป็นบริบทของทางโรงเรียน และชุมชนโดยรอบ โดยใช้เวลาประมาณ 1 เดือน โดยเริ่มจากการเดินสำรวจชุมชนโดยรอบ บริเวณภายในโรงเรียน โดยสังเกตและเข้าร่วมกิจกรรมกับทางชุมชนและทางโรงเรียน

2.3.3 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีการพูดคุยเรื่องทั่วไป กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนชั้นปฐมวัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเชิงลึกด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสร้างข้อสรุป และทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดจันทบุรี สามารถวิเคราะห์และสรุปผลประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53 - 4.33$)

2. ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.94$) และรายข้อพบว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.78 - 2.04$)

3. สาเหตุของปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดจันทบุรี พบว่ามีปัญหามากในโรงเรียนที่เริ่มเปิดทำการสอนในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี จะพบว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหามาก คือ สาเหตุมาจากด้านบุคลากร ทั้งตัวครูผู้สอน และผู้บริหาร เนื่องจากเป็นโรงเรียนเปิดทำการเรียนการสอนใหม่ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาในสาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย และเป็นครูจ้างสอนชั่วคราว ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา การประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยมีประเด็นที่ควรอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรีพบว่าภาพรวมของการบริหารหลักสูตรมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าระดับการปฏิบัติเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อันดับแรกคือ ด้านการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ รองลงมาคือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร และด้านการปรับปรุงพัฒนา ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษามีความพร้อมในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ 4 ด้าน คือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ และการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา โดยเฉพาะการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาทุก ๆ ด้าน อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ทำให้เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญ และมีความพร้อมในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา จึงส่งผลให้สถานศึกษาบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของปิยะพร ทำบุญ (2546 : 146-150) ที่ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในสถานศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลพร เรือนศรี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนส่วนใหญ่ มีการวางแผนการใช้หลักสูตร มีการเตรียมบุคลากร จัดครูที่มีประสบการณ์เข้าสอนตามส่วนที่กำหนด จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร มีเอกสารคู่มือประกอบหลักสูตรให้กับครู มีการจัดบริการสื่อ จัดอาคารสถานที่ มีการนิเทศ และติดตามผล มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ให้ผู้ปกครองทราบในเรื่องแนวทางและวิธีการดำเนินกิจกรรม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉันทชา ศรีวิชัยรัตน์ (2549 : บทคัดย่อ) พบว่า จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก คือ ลักษณะเน้นตัวเด็กในการช่วยเหลือตนเอง ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประเด็นเรื่อง ส่งเสริมให้ครูปฐมวัยจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริพันธ์ โหมยิตวารกิจกุล (2548 : บทคัดย่อ)

พบว่า ผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย จังหวัดพิษณุโลก มีทัศนคติต่อสภาพการบริหารงาน วิชาการการศึกษาปฐมวัยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกรียงศักดิ์ วรรณพันธ์ (2550 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สภาพการการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบางไถ่เถื่อน (ตันติวิสิทธิ์ประชาอนุกุล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยนาท อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษามีความชัดเจนในการจัดบุคลากรเข้าสอนการศึกษาปฐมวัยอย่างเพียงพอ ครูผู้สอนจบการศึกษาปฐมวัยโดยตรง ตลอดจนด้านอาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีประสิทธิภาพสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จูไรพร เสนาะ (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ของเมืองพัทยา ส่งเสริมให้ครูชั้นอนุบาลจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพของเด็ก จัดสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนการสอน มีการจัดเตรียมและพัฒนาบุคลากร สถานศึกษา จัดครูเข้าสอน โดยพิจารณาจากวุฒิทางการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริพร จันทโชติ (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์มาปรับปรุงและพัฒนาก่อนที่จะนำไปใช้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของเกรียงศักดิ์ เรืองศรี (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ได้จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงบรรยากาศในการเรียนรู้ ความสะอาด ความปลอดภัยและความพร้อมของอาคารสถานที่ สำหรับการจัดและพัฒนาบุคลากร มีการเตรียมบุคลากร โดยผู้บริหารสถานศึกษาได้พิจารณาจัดครูที่มีประสบการณ์ในการสอน การศึกษาปฐมวัยเข้าสอน นอกจากนี้ ยังได้ส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานนอกสถานที่ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูวางแผนและจัดเตรียมกิจกรรมเหมาะสมกับวัยของเด็ก และสอดคล้องกับตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อพัฒนาเด็กทุกด้าน ทำให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริพร จันทโชติ (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า ด้านการนิเทศภายในและ ประชุมอบรมทางวิชาการ กิจกรรมที่จัดมากที่สุดคือ การประชุมครู ส่วนใหญ่ครูต้องได้รับการนิเทศ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉันทชา ศรีวิชัยรัตน์ (2549 : บทคัดย่อ) พบว่า ด้านการนิเทศภายในมีการประชุม อบรมทางวิชาการตามกิจกรรมที่จัดมากที่สุด การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน การประชุมอบรมครู ส่วนใหญ่ได้รับการนิเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน

2. ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี พบว่าภาพรวมสภาพของปัญหาการบริหารหลักสูตรมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าระดับของปัญหาเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อันดับแรกที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ด้านการจัดทำหลักสูตร

สถานศึกษา ด้านการปรับปรุงพัฒนา และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ในส่วนของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการระดับปฐมวัย และครูผู้สอนระดับปฐมวัย ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ครูผู้สอนไม่จบการศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย และเป็นครูจ้างสอนชั่วคราว หัวหน้าวิชาการระดับปฐมวัยและคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ไม่ผ่านการอบรมเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เวลาในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ เรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยมีน้อย ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจ การจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยต้องการให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้ก็เพียงพอ สถานศึกษามีการประชุมเพื่อประชาสัมพันธ์ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้ผู้ปกครอง ชุมชนทราบน้อย และสถานศึกษาขนาดเล็ก ไม่พร้อมสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของแสงจันทร์ อุไรมาลย์ (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าปัญหาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมทุกด้านมีปัญหา อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ มีปัญหา เนื่องจากครูปฐมวัยขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์ ที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟรีดแมน (Freedman, 1985 : 174) ที่พบว่า เป้าหมาย ในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนคือ ต้องการให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน อย่างเต็มที่มีประเด็นปัญหาที่ควรได้รับการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง เรื่องครู ปฐมวัย ไม่เปิดโอกาสให้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน รองลงมาคือ ครูปฐมวัยผลิตสื่อ ไม่เพียงพอกับความต้องการของเด็ก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูปฐมวัยขาดความรู้ความเข้าใจในการ วางแผนการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน สื่อที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการ ขาดความชำนาญ ในการใช้สื่อเทคโนโลยี รวมถึงขาดงบประมาณสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉัชชาศิริ วิชัยรัตน์ (2549 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยคือ ส่งครูอบรม ศึกษาดูงานเกี่ยวกับสื่อและให้ครูผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง และสอดคล้องกับผลการวิจัย ของเกรียงศักดิ์ เรืองศรี (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนคือ โรงเรียน ขาดงบประมาณในการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. สาเหตุของปัญหาในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดจันทบุรี พบว่าโรงเรียนที่เริ่มเปิดทำการสอนในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี จะพบปัญหามาก โดยเฉพาะปัญหาในด้านบุคลากร ทั้งตัวครูผู้สอน และผู้บริหาร เนื่องจากเป็น โรงเรียน เปิดทำการเรียนการสอนใหม่ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

และเป็นครูจ้างสอนชั่วคราว ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินผล การใช้หลักสูตรและนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาบุคลากร จึงมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด จึงทำให้การบริหารหลักสูตรไม่เป็นไปตามที่ต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติศัพท์ สุขศรี (2544 : 74-76) ได้ดำเนินการศึกษาปัญหาการจัดอนุบาลศึกษาในโรงเรียนเอกชนในจังหวัดมหาสารคาม พบว่าด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ ด้านบุคลากรเพราะบุคลากรเป็นผู้ขับเคลื่อนหลักสูตร เมื่อบุคลากรไม่มีความรู้ ขาดประสบการณ์ ขาดความตระหนักในการนำหลักสูตรไปใช้ ทำให้ไม่สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสุภาพร แพรพพนิต (2550 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ที่กล่าวว่า การบริหารหลักสูตร เป็นการนำกระบวนการบริหารมาใช้ในขั้นตอนการวางแผนหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งการบริหารหลักสูตรใด ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกัน แต่สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งที่ผู้บริหารหลักสูตรควรคำนึงถึง คือ การเตรียมครูผู้สอน เพราะครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้การใช้หลักสูตรนั้น บรรลุเจตนารมณ์ของหลักสูตร เช่นเดียวกับสุธีรัชย์ ทรงมุสิก (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพ การใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่ใช้ในโรงเรียน และการนำหลักสูตรปฐมวัย ในสถานศึกษามาสู่การปฏิบัติที่แตกต่างกัน ปัญหาการขาดงบประมาณในการพัฒนาสื่อการจัด สภาพแวดล้อมโรงเรียน และจัดบรรยากาศในห้องเรียน ก็เป็นปัญหาสำคัญทำให้การบริหารหลักสูตร ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกรียงศักดิ์ เรืองศรี (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าผู้บริหารและครูจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึง บรรยากาศในการเรียนรู้ ความสะอาด ความปลอดภัย และความพร้อมของอาคารสถานที่ จัดครูที่มี ประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษาเข้าสอน ทำให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย พันธุ์สด (ออนไลน์, 2550) ที่ได้ศึกษาการยกระดับคุณภาพ โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าสิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ งบประมาณไม่เพียงพอ การจัดสรรงบประมาณ ลำบาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับหลักสูตรเป็นอันดับแรก เพราะถือว่างานวิชาการ เป็นหัวใจหลักในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ

2. การพัฒนาบุคลากรให้ความรู้ในด้านการบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร การใช้สื่อ การวัดผลการเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริง เพื่อให้การนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติให้ได้ผลและจริงจัง

3. การพัฒนาระบบบุคลากรให้มีขวัญและกำลังใจ เพื่อไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านตัวครูผู้สอนบ่อย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเรื่องสภาพความสำเร็จของการบริหารหลักสูตร ของโรงเรียนที่มีการบริหารหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสรุปรูปแบบและแนวทางในการบริหารหลักสูตร

2. ควรทำการศึกษาเรื่องสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยศึกษาตัวแปรอื่น เช่น การมีส่วนร่วมของชุมชน ความต้องการของชุมชน

3. ควรทำการศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ต่อการบริหารจัดการหลักสูตร